

A NAGY FEJEDELEM

Ő, a keveset tanulható,
s deákul csak férfikorában tudó,
(bár Erdélyországban akkor
a maga-rendű gyermekek
már aznyelven köszöntöttek ünnepekor
 rokont, jószomszédot);
Ő, Ő, az árulónak mondatott,
s megnótáztatott,
„az sárkányfogak elől“
 törökhöz menekült,
és visszatérve fejedelmi székbe került
hadvezér, országgondozó gazda,
(akinek kezdetben
még száz tallérnyi kölcsönt sem adtak);
Ő, Ő, ki háborút
az alkotmány
s a vallásszabadság
 jelszava alatt viselt,
s idejéből, erejéből telt
(a barbár és a művelt világ határain)
építésre, könyvszerzésre, könyvnyomtatásra,
 iskolaalapításra,
(lévén közben önmaga íródeákja)
itt, hol parasztot
 s urat kellett buzdítani,
 egyaránt vigasztalni,
mert jaj, jaj, szegénység,
 setétség vala,
(és pusztultunk benne annyiféle akarattal);
hozál idegen tanítót csengő-pénzen,
küldéd az ifjakat messziföldre
valamit tanulni
 s a tudást hazahozni!

Világot gyújtottál ésszel, gonddal
— summásként izzadva
 országod gazdaggá tetted
Bethlen Gábor
 Nagy Fejedelem